

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ „
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
Egy órára . . . . . 1 „ „

Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzetűri hirdetések alkú szerinti jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön bevitelért 30 kr.

Keserü igazságok.

Rendkívül érdekes adatokkal járult Pázmándi a zágrábi botrányok történetéhez.

E botrányok kezdetben magát a kormánypartot is felháborították; de később meggyőzte a partot a kormány arról, hogy a botrányok csupán éretlen fiatal emberek tüntetései voltak, és mint ilyenek szót sem érdemelnek.

Ez volt, tudunkkal, az irányadó hang még tegnap a kormányparton.

Ma, miután Pázmándy a helyszínen gyűjtött adatokkal kimutatta azt, hogy e felfogás a tényeknek meg nem felel, az a hangulat látszik érvényre jutni a kormánypartban, hogy az ellenzék felháborodásának erélyes nyilvánítása el fogja idegeníteni Magyarországtól a horvátokat.

A horvát miniszter, Josipovich Imre becsületes, hazafias szívét e gondolat bántja; tudom, hogy ő őszintén aggódik e fölött.

De mi nem fogadhatjuk el az ő álláspontját, mert tudjuk, hogy ő saját magáról itéli meg horvát honfitársait; pedig ha mind olyanok lennének, mint ő, Horvátország nem volna magyar hazánknek mostoha testvére.

Kérem magától, miként lehet az, hogy az első napokon felháborodott kormánypartot annyira ki lehetett békíteni, hogy kész volt eihinni azt a regét, mintha a botrányos tények gyermekjátékok lettek volna és midőn ezt többé hinni nem lehet, kész inkább az opportunitásra hivatkozni, mint velünk kezét fogni és követelni azt, hogy a megsértett magyar állami tekintélynek kellő alakban és kellő mértékben elégtétel adassék.

A kormánypartnak, mely a haza jelenét képviseli, ugy mint mi, a függetlenségi és 48-as part képviseljük a haza jövőjét — azt mondom:

a magyar zászló becsülete nem pártkérdés;

a magyar állam integritása és tekintélye nem pártkérdés;

a törvény érvényre juttatása és a horvát autonómiának az 1868-iki egyezménybe foglalt keretébe való visszatérése nem pártkérdés;

a magyar szent koronának tekintélye Horvátországban és a korona jelvényeinek tekintélye nem pártkérdés;

a horvát autonomia tulkapása nem pártkérdés;

a horvát dinasztikus szellem manifestációi, kapcsolatosan a magyar gyűlölet manifestációival, nem pártkérdések;

e tulkapásoknak királyi elnézése sem pártkérdés.

Ha mindez nem kérdés, miért kell még ily kérdésekben is szemben állani a magyarnak magyarral?

Nem tagadom, hogy ez fáj honfiszívemnek, mert hosszú hontalanságomban érzelmeim szerint szent kezek ápolnak bennem oly ideálokat, melyeket végtelenül lájna akkor vesztenem el, mikor hazafiságom visszahozott e hazába!

Arról meg vagyok győződve, meg akarok győződni lenni, hogy ha azok előtt a férfiak előtt, a kik most ellenzik azt, hogy a megsértett magyar zászló kellő mérvű, kellő alakú, és kellő helyről elégtételt kapjon, bárki meggyaláznia merészné azt, e férfiak maguk talán egytől-egyig védelmére kelnének e zászlónak és talán lennének közöttük sokan, kik életüket tennék kockára, hogy megragadják a merénylő karját és mentsek a sértéstől magyar hazánk zászlaját!

Miként lehetséges tehát az, hogy ugyanazok a férfiak az országgyűlésen e kérdésben is szemben állanak velünk:

Talán a Bánffy-kormány fenntartásának kedvéért?

Ha merne a Bánffy-kormány, jönne egy másik ugyanabból a táborból; mert azt, hogy az ellenzékét hívna kormányra a király, ma még nem hiheljük.

Egy kormány kedvéért ne türjünk sértést a magyar lobogón!

Bánffyt kedvelheti a kormánypart, de kedvelte egykor még sokkal jobban Wekerlét és Wekerle mégis távozott.

Azt hiszi talán a kormánypart, hogy a mi partunk erővel sértéseket akar felfedezni, csak azért, hogy vádolhassa vele a kormányt?

Nekünk a nemzeti zászló meggyalázása tulságosan fáj, semhogy magunkra akarnánk disputálni azt szantszándékkal hogy meggyalázták zászlónkat, ha nem így történt volna.

Mi jóhiszeműek vagyunk, érdekünk nincs, kötelességet vélünk teljesíteni.

Át vagyunk hatva attól, hogy mily fontosnak tekintheti a mai magyar állam a Horvátországgal megállapított viszonyokat, ha érdemesnek tartotta 27 év alatt több mint 120 milliót áldozni e célra.

Jövő évben is 8 milliót fog áldozni Magyarország Horvátországra.

Én nem fogom méltatlanul és szenvedélyesen érinteni azt a kérdést, melyért hazám milliókat áldoz évenként.

De képviselői kötelességem követelni azt, hogy a miért áldoz, az meg is legyen.

Nyílt tér a kormány előtt, mutassa

ki, bizonyítsa be, hogy a botrányok gyermekségek voltak, hogy ezért kellő elégtétel adatott és ha ezt be tudja bizonyítani, akkor elhallgatunk.

De ha nem tudja bebizonyítani, mint a hogy nem is tudja, akkor kell, hogy e hazában legyenek pártok, a melyek magasan tartják fenn a magyar állam-eszmét.

Ma kellemetlen lehet ez a kormánypartnak, de holnap mint honfiak meg fogják köszönni!

A horvát miniszter nemes szívének aggodalmait nem oszthatjuk.

Az volt a hibája a magyarnak századokon át, hogy engedékenységből türt, engedékenysége tulkapásokat idézett elő és ismét türt; végre a világ előtt azt hirdetik az ezredév óta megtürt, respektált, kedvezményekkel elhalmozott nemzetiségek, hogy a Jób türelmével megáldott magyar nem más, mint vad zsarnok és hogy ezredéves karddal és vérrel szerzett földjén ő a betolakodó, és kit nagylelkűsége megtürt, az van otthon, azé a föld, azé a haza!

Bőven engedünk nemzeti gyengeségünknek 1868-ban; hires fehér lapot adtunk Horvátországnak; lenyomtuk ezt száz és több millió sulyával és az eredmény az, hogy gyűlölnék, mint azelőtt — bár Josipovich tiszta szíve örül, hogy 50 horvát tanuló tanulja Magyarországon azt, a mit alig tér haza, mindjárt el is felejt.

Próbáljuk meg egyszer, mikép lesz ha máskép lesz?

Próbáljuk meg, hogy mikép lesz, ha a szénaboglyákból kihuzzuk struczfejünket és meglátjuk a veszélyt!

Próbáljuk meg, hogy miként lesz, ha kimondjuk, hogy a magyar ur lesz saját házában; bár tisztelni akarja a más lakók jogait; ez jobban hasonlít a magyarhoz, mint türni, hogy egy kézzel üssék, nehogy a másik kéz is ütlegre emeltessék fel.

Opportunitás; — ez szép szó! És ki az, ki tudva inopportunussal akarna cselekedni? De a kérdés az, hogy oportunitus-e milliókat dobni üres zsákba és készakarva bekötött szemekkel az elérhetetlen után kapkodni, vagy oportunitus-e férfiasan kimondani, hogy »elég a rossz tréfából, fordítsuk meg a lapot!«

Kossuth Ferencz.

A költségvetés. A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnapelőtt közvetlenül az országos ülés után tartandó ülésre volt egybehívva, hogy megállapítsa a jövő évi állami költségvetés tárgyában a képviselőház elé terjesztendő általános jelentést. Az országgyűlés

azonban oly későn ért véget, hogy a bizottságnak már nem maradt elég ideje a kitűzött tárgy elintézésére. Ennek következtében tegnap délután 5 órakor tartották meg az ülést.

Polgári házasság s a hadsereg. Ismeretes, hogy a hadügyminiszter rendelete a katonatisztekre nézve a Magyarországon szükséges polgári házasságon kívül kötelezővé tette az egyházi házasságkötést s ezzel lehetetlenné tette, hogy keresztény katonatiszt zsidó leányt vehessen feleségül, vagy viszont. Hír szerző Polónyi, aki már a polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalása során, talánva ily eshetőségre, ez ellen a törvénybe biztosítékot követelt, legközelebb interpellálni fog, követelve, hogy az új házassági jog a hadsereg tagjaira nézve is korlátozás nélkül alkalmaztassék.

Difteritisz elleni védekezés. A fertőző betegségek és a roncsoló toroklob elleni óvintézkedések tárgyában Hieronymi korszakban kiadott, de praksisban keresztülvihetetlen belügyminiszteri rendeletek visszavonása, illetőleg módosítása iránti körözüvényt a megyei közgyűlések egyik-másika tárgyaván, az azokon jelenlevők valóságos bámulatának adnak kifejezést a felett, hogy ily abszurd és kivihetetlen rendeletek egy miniszteriumból egyáltalában kibocsáthatottak. Azoknak megváltoztatását mindenütt követelik a vármegyék. Hogy pedig az oly rendeletekből, a melyeket az ország összes törvényhatóságai hivatalosan, közgyűléseik helyteleneknek tartanak és abszolút kivihetetleneknek konstatálnak, a valóágban csak egy betű is végrehajtható, azt hisszük, senki sem képzeli. Ebből pedig logice az következik, hogy a fertőző kórok és a roncsoló toroklob elleni óvintézkedések iránt miniszteri rendeletek ez időleg tulajdonképen nem is ekzsisztálnak. Ezt a kivihetetlen s minden tekintetben káros miniszteri rendelet megsemmisítést, illetve visszavonását határozta el a képviselőház közigazgatási bizottsága, mely tegnap délután 6 órakor ülést tartott. Ekkor tárgyalta a bizottság a belügyminiszter jelentését a közegészségügyről.

Horvátok és szerbek. *Strossmayer* diakovári püspök hosszabb levelet irt *Risztics* volt régensnek, a melyben *őszinte sajnálatának* ad kifejezést, hogy *Zágráiban* a szerb zászlot megsértették és a szerb templomot megszenteltelenítették. A püspök kijelenti, hogy az inzultust néhány eretlen egyén követte el s nem való több lapoknak azon állítása, hogy a demonstrációban több horvát pap, nevezetesen a *Strossmayer*-párt mert ez nem is létezik) részt vett volna. *Strossmayer*

a ki régi ismerőse *Riszticsnek*, egyúttal abbeli reményét is fejezi ki, hogy a zágrábi *oktalan inzultus* nem fog a szerbiai horvát katolikus lakosságra visszaható erővel bírni. Kéri az ex-regent, hogy tekintélyével hasson oda, miszerint az általa is nagy becsben tartott szerb nemzeti érzületet ne irányítsák a *komoly Horvátország* (!) ellen. Ugy látszik meghátrálnak a horvát urak, most, mikor az egész szerb közvélemény erélyesen a horvát állami és községi alkalmazottak, valamint a horvát telepesek, azok papjainak és tanítónak Szerbiából való kiutasítását követeli. Most már hiába kapalózik *Strossmayer* ur, mert a szerb horvát tevérségnek örökre vege van s így a „Nagy-Horvátország” almai is szertefoszlanak máhamar.

A XLII. t. cikk életbeléptetése. Az izraelita vallásról szóló XII. t. cikk életbeléptetésére vonatkozólag *Wlassics* Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter következő körrendeletet intézte valamennyi megyei és városi törvényhatóságokhoz: Az izraelita vallásról szóló 1895. XLII. t. cikk 4. §-a értelmében folyó évi november hó 2-dik napján életbe lép. Mir l oly felhívással értesitem a közönséget, hogy erről a törvényhatóság területén létező összes izraelita hitközséget is értesitse. Budapest, 1895. évi október hó 19-én. *Wlassics* Gyula s. k.

Országgyűlés.

(Tegnap i táviratunk kiegészítéseül.)

Budapest okt. 24.

Bánffy több interpellációra felel, melyeket a többség, miután a budapesti büntető törvényszék felállításáról szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadta, tudomásul vesz.

Ezután *Endrey* Gyula, földmészáros helyi képviselő interpellációja került napirendre, melyre *Pereszte* Dezső belügyminiszter felelt a baloldal élénk elenmondása közben. Részletes tudósításunk a következő.

Endrey Gyula: Az az eset, a melyet interpellációja tárgyává tett, firagrás törvénysértési eset. (Élénk helyeslés) Más elbírása elé kellene terjeszteni, hogy ő járt-e el tapintatlanul, vagy a miniszter; ő eljárását seuki

birálat alá különben sem bocsát, addig figyelmébe ajánlja a miniszternek, hogy nemcsak paragrafusokkal, hanem bölcsességgel is kormányozzák a világot. A miniszter információi különben tévesek, mert nem ő, hanem *Draskóczy*, a szabadelvű párt elnöke indítványozta *Kossuth* Ferencz fogadtatását. Az sem való, hogy a főispán engedélye nélkül hívták volna egybe a diszközgyűlést; felolvassa a főispán levelét, a melyyela közgyűlés megtartása ellen nem emel kifogást. (Zaj. Felkiáltások: Megint hazudott a miniszter!)

Kun Miklós: Hazudik a főispán!
Lukács Gyula: Mindnyájan hazudnak!
Endrey Gyula: A főispánt sürgönyileg értesítették, hogy *Kossuthot* diszközgyűléssel fogadják. És mindezek után, a polgármester november 12-én összehívta azt a közgyűlést, a melyen *Kossuth* megjelentős röviden megköszönte a fogadást. Ezek voltak az előzmények, a melyek okot adtak az ominózus esetre. Mikor arról van szó, hogy fogadjon-e valakit egy törvényhatóság, az annyira belügye, hogy abba még a miniszternek sincs beleszólása, még a tekintetben sem, hogy kiseretette-e a főispán hozzájárulása vagy sem?

A mi azt illeti, hogy veszedelmes preczedens lett volna, ha a kormány elnézi a közgyűlést, ez igaz, de nem a nemzetre lett volna veszélyes, hanem arra a rendszerre, a mely mindig hallgat, ha a nemzet önzeteréről van szó és amely annak a *Kossuthnak* a fiát, a ki megalkotta a parlamentárizmust, *Urechia* hoz hasonlítja. A mi a miniszternek azt az érvert illeti, hogy a közgyűléseken csak a törvényhatóság tagja vehet részt: — ő a százados gyakorlatra mutat rá. Hányszor fordul elő eset, hogy a közgyűléseken jelen vannak idegen törvényhatóságok tagjai? Azután hisz a diszpolgárság sem tartoznak oda jog szerint! (Zajos derűtség) Azután arra mutat rá, hogy a kormányok már azért sem volt joga a földmészáros helyi határozatot megsemmisíteni, mert a határozat már jogerőre emelkedett volt. (Zajos helyeslés.) A miniszter nyilván nem a maga meggyőződéséből, hanem felsőbb nyomásnak engedve, tette törvénytelen eljárását.

Pereszte Dezső belügyminiszter azzal kezdi, hogy *Endrey* félreértette, mert ő nem is mondotta azt, hogy *Endrey* indítványozta a közgyűlést. A mi azt illeti, hogy a főispán hozzá járult-e a közgyűlés megtartásához, erre nézve legilletékezebb a főispán jelentése, (Uriási zaj. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Hazugság! Megint hazudik!) a melyben egyebek között az van, hogy *Kállay* főispán nem

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Levelek a szerb határról.

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Ujvidék, okt. 22.

Nehéz dotog debreczeni, tehát magyar embernek Ujvidékről tárczalevelet írni. A vonal alatt diskurálni a mi horvát és szerb testvéreinkről, mikor a „Debreczen” és a többi politikai lapok csak a visszafojtott méreg rezgő hangján tartott vezércikkokban szoktak erről a témáról megemlékezni. Tegyük félre most a politikát s hadd referáljak e lap előttem anynyira kedves olvasóinak arról: hogy milyen is erre felé a világ sorja; s a társadalmi és politikai élet hogy folyik ezen a mi szerb Ujvidékünkön?

Mert bizony Ujvidék a magyar világnak a vége; csak át kell setálnunk a két hatalmas dunai hidnak valamelyikén, a mely Ujvidéket Péterváraddal összeköti: s ott vagyunk a legsötétebb külföldön.

Valóban külföldön; mert habár *Zorác* zágrábi rendőrfőkapitány urtól rossz néven veszi is a magyar politikai világ, a mért nyilatkozataiban a bármás bérz és négy folyó hazáját külföldnek nevezi; s ezt a magyar közjog — mely e pontban a horvát közjoggal ugyanazonos alapra volna lefektetve — meg is hazudtolja: azonban a valóságos életben igenis,

szomorodott szívvel kell konstatálnunk, hogy *Zorác* fő horvát policzáj testvérünknek igaza van, Pétervárad Ujvidékre nézve s a horvát autonóm tartomány minden darab porszeme a nagy magyar anya-országra nézve egy idegen, bennünket engesztelhetetlenül és eszevesztettül gyűlölő, vad nép birtoka; s a magyar ember otthonosabban érezheti magát Afrika bármely ötét sivatagán, mint a mi drága társországunk földjén. Az elmének szánalmasabb meglágyultságával s nagyobb könnyelműséggel nem tekozolta még el s nem tekozolta érdemtelenebbre senki a saját jogait, mint hazánk bölcsői azzal a sötét emlékü fehér lappal cselekedtek. A veszett kutyát le szokták buntkozni, de nem tartják zsiros koncepczal, hogy annál hatalmasabb erővel törjön jöttevője élete s becsülete ellen... Hohó, de majd elfelejtetem, hogy csak tárczalevelet írok s a vezérczikket írást át kell engednem *Bakonyi* Samu barátomnak, ki ahhoz jobban is ért énnám.

Pétervárad jelenleg Szerémvármegyéhez tartozik ahhoz a Szerémvármegyéhez, mely egész az 1868-iki arulásig tiszta magyar vármegye volt, s melyet ingyen kegyelemből téptünk ki saját testünkől s gazdagítottuk vele Horvátországot, mely ezt a magyar és szerb lakossággal bíró megyét most az erőszak minden elképzelhető eszközeivel horvatosítja. Városok és községek vannak ott, pl. Ireg, Ruma, Maradék stb. melynek tiszta magyar lakosai már teljesen elhorvátosodtak; nincs ott bezzeg

magyar iskola s az ifjú nemzedék már nem is tanul magyar szót, melyet különben is botlat fojtának sarkába az erőszakos horvátok. Ép így erőszakoskodnak egyébiránt a szerbekkel is, kik pedig fajrokonai. Vigasztalan egy kép ez mi reánk nézve; s lehetetlen a legmélyebb szomorúság nélkül járni a szerémség gyönyörű, szép és áldott vidékén a magyar embernek, kire nézve idegenné s külfölddé tette ezt a szép három magyar vármegyét a fejtetőre esett higvelejűség s ostoba nagylelkűség.

Ujvidéket széppé és kellemessé csakis a Szerémség teszi, melyhez pedig nem tartozik. Maga Ujvidék a Duna balparjának egészségtelen és büzhödöt mocsarai között, egyhangu, bár termékeny vidéken fekszik s hogy mégis szép vidéke van: azt a Duna jobb partján meredező *Fruska Gore* bérceinek köszönheti. Felsőges látványt nyújt a Duna Ujvidék és Pétervárad között; az egyszerű hajóhid s az óriási vasúti összekötő vashíd, mely a pétervárad parton egyenesen a meredek sziklának vezet s ott hatalmas alaguton rohog tovább a keleti exprezs vonat. — A modern technikának ezen bámulatos remekét csodálattal nézem, valahanszor csak erre járok (mindennap négyezer), s az öreg pétervárad erősség százados falaiival mérőn bámul az alatta végbemenő csodás változásokra.

A Duna jobb partján tervrajz szerűen emelkedő hegyoldalon szőlő-kertek között pom-

nyert a gyülestről előzetes tudomást. (Oriási zaj. Felkiáltások: Hivatalos hazugság!) Arra van eset igenis, hogy a közgyűléseken nem tag is részt vehet, de szólásjogot soha sem kérnek és vesznek igénybe. Neki semmi kifogása nem lett volna az ellen, ha Hódmezővásárhely bármily impozáns módon adott volna kifejezést kegyeletének, de mire való volt annak hatósági jellegét adni?

Endrey Gyula igen örvendene, ha ennek a hazafias felbuzdulásnak a kifejezését akkor látná, mikor idegen nemzetiségek ellen kellene érvényesíteni, de nem akkor, amikor éppen hazafias cselekedetről van szó. Felolvassa a főispánnak a főjegyzőhöz intézett leiratát, melyben felhatalmazza a rendkívüli közgyűlés összehívására.

Perczel Dezső belügyminiszter: A november 10-ikére!

Endrey Gyula: Ezt is megsemmisítette a belügyminiszter ur! (Zajos derűtség és tetszés a bal- és szélsőbalon. Nagy mozgás jobbfelől.) de vonatkozik ez a 11-iki ülésre is, mert hisz Szeged, a főispáni székhely elég közel fekszik H.-M.-Vasárhelyhez arra nézve, hogy betiltsa a közgyűlést; de hisz ha nem a Kossuth Lajos fiáról lett volna szó, akkor az a határozat nem is került volna a belügyminiszter elé. (Tetszés a szélsőbaloldalon.)

Perczel Dezső belügyminiszter kijelenti, hogy Endrey ismét csürés-csavarásba kapaszkodik. (Ah! Ah! a szélsőbalon; nagy mozgás balfelől) hisz most már azt is mondja a képviselő ur, hogy táviratilag adta beleejyezését a főispán.

Endrey Gyula: Nem azt mondtam!

Jeszenszky László báró: Nem ért hozzá!

Elnök: Csendet kérek!

A Ház többsége a választ tudomásul veszi, mire az ülés a napirend megállapítása után 1 órakor vég-t ért.

KÜLFÖLD.

Az örmény kérdés. A Yildiz-kiosk magasabb udvari méltóságainál tartott házkutatások és a palota cselédsége közt történt elfogatások összefüggésben némely rendkívüli biztonági intézkedésekkel ismét nyugtalanító hírek terjesztésére szolgáltatott okot a török lakosság közt, mely hírek tulajdonképpen az igazgató hangulatra és a keleti fantázia tulzása-saira vezetendők vissza. A forgalomban levő verziók legvalószínűbbikének az tekinthető, hogy a Yildiz-kioskban is büntetendő tartalmu pamfletteket találtak volna. Egy más verzió

pás nyári lakok csucsai villognak s itt mosolyog élnek a Karácsonyi grófok kamentizi parkja is, mely az úvidéki közönség legkedvesebb kiránduló helye.

Magokat a szőlőskerteket meglehetősen elpocskolta a czudar filoxera, de a Szerémségen még mindig terem jó bor; s jó borocskával vigasztalódní ki-kijárunk a péterváradí »fehér-ökör« vendéglőbe, vagy Karlócára, egy kis fuxinmentes, valódi karlóczi ürmösrre. Olyan szőlőfajokat Debreczenben és vidékén nem is tartanak, mint a minők itt teremnek. Itt van a »gohér, formint és muskatal«, s a szeremi malaga szőlő, mely szinte ez éremlyégis édes. Magán természetüknek nem sok boruk terem; de pl. a kovili kalugyerek pinczéje tele van jóféle szeremi borral, s ez bizony jól esik a dunai halacsákra. Már a régi barátmondás is azt tartotta Herkó Pater idejében:

„Duna pontya,
Tisza kecsége,
Ipoly csukája:
Legjobb bőjt, —
Kivált ha szeremi
Borban főlt“

A kalugyerek — kik különben igen jóviális, kedves emberek — bizony szeretik a jó borocskát, de hát ez az a punctum saliens, melyben csodálatos egyértelemmel egyesülnek a világ minden felekezeteinek papjai.

Vasárnap délutánonként a kirándulók egész

titkos török egyletek létezéséről szól. A tengerészeti miniszterium palotáját tegnap óta katonaság őrzi.

Konstantinápolyból érkezett hírek szerint a Yildiz kioskban történt kutatásokra különösen azon körülmény adott okot, hogy az ifju örök pártnak párisi végrehajtó bizottsága számos példányban körlevelet küldött a palotába, még pedig a szultán közvetlen környezetéhez tartozó főbb méltóságokhoz és hivatalnokhoz czimezve. — E körlevél így végződik:

Hü muzulmánok! Törjétek meg a hárem befolyását, mondjatok meg, hogy Mohamed próféta sohasem parancsolta meg, hogy az asszonyok és eunuchok uralkodjanak. Itt az óra, hogy a bíráló a trónról elmozdítása és a valódi kalfának, V. Murád khának felesleges és elévülhetlen jogai visszaadásának.

Forrongás a törökök körében tagadhatatlanul van. A titkos török és főleg arab vallási társulatok, melyeknek legnagyobbja hír szerint »la-Allah il-Allah« czímet viseli, határozottan és nyíltan szítják a mostani muzulmán mozgalmat, a mely ez egyszer egyesíti az ifju törököket és az ó-törököket azon czélban, hogy a muzulmán elem befolyását Törökországban biztosítsák.

A helyzet Ausztriában. A képviselőház elnökségében a pártok elnökei a Ház munkarendje tárgyában ülést tartottak, a melyen az új kabinet valamennyi tagja részt vett. Határozatot azonban nem hoztak, mert a legellentetesebb kívánásokat hangoztatják. Csak az elnök javaslatára határozták el, hogy az ülés ezentúl 11 órától 4 óráig tartassék.

Starcevicsek színvallása.

Debreczen okt. 25.

A zágrábi merénylet ügye még mindig foglalkoztatja Magyarországnak közvéleményét. Hazánk ifjusága kivétel nélkül felémelte tiltakozó szavát, — míg ellenben a zágrábiak még inkább élesen igyekeznek e kérdést.

A Starcevic párt részt kíván a zászló-sértésből. A legeklatánsabban bosszúja meg azt a nyilatkozatot, a melyet az egyik párttag, Folnegovic képviselő tett a zágrábi közéleti ülésen. Folnegovic ugyanis akkor, a mikor Mosinszky polgármester a zászló-sértés elítélését indítványozta, felszólt a tiltakozott az ellen, hogy a közéleti ülésen az ügyben megnyilatkozzék, mert a Jellasic-téren

történt botrányt kizárólag egyetemi polgárok követték el, a miért az egyetemi tanács és az illetékes bíróság úgy is meg fogja őket büntetni.

Indványt is terjesztett elő, a melyet a következőképpen indokolt:

Nem mulaszthatom el az alkalmat, hogy azok nevében fel ne szólaljak, a kiket azzal ráalmaznak, hogy a kihágások mögött állanak.

A horvát népben nincsen párt, a melye kihágásokat helyeselte vagy kezdeményezte volna.

A fiatalság cselekedete volt a mely érte felelősséggel tartozik.

Azoknak pedig, a kik az eseményről úgy beszéltek, mint azt a budapesti egyetemi ifjuság tette, azok nevében. a kik ma a fogságban sanylenek, szüleik és gyermekeik nevében azt válaszolja, hogy ugyanazt a zászlót ugyanazon a helyen levett kalappal a leglekeletesebb ovációkban, a legmélyebb tiszteletben fogják részesíteni, ha az a két nemzet őszinte testvéri egységének jelvénye lesz.

Ez ellen a felfogás ellen védekezik most a Starcevic-párt. Ugyanis a párt végrehajtó bizottsága azt indítványozta, hogy Folnegovicot a közéleti ülésben mondott beszédeire a pártból kizárják.

Ehhez a párt minden tagja hozzájárult s most már csak az öreg Starcevic hozzájárulását várják.

Most, hogy a Starcevic-párt Tolnegovic kizárásával szint vallott: ezzel bebizonyította azt, hogy a zágrábi merényletet nem eretlen, diákok és suhanczok, mint Josipovich Imre horvát-szlavon miniszter mondta, hanem egy politikai párt, a horvát jogpárt követte el s az eretlen suhanczok mögött Starcevic, Frank stb tartománygyűlési képviselők állanak.

Elégtétel-e most már az, ha a valaha létezet és ezután létezendő kormányelnök dispeldányát, Bánffy Dezsőt az összes horvát városok diszpolgárra választják?

Meglehet, hogy Bánffy kielégíti ez az olcsó dicsőség, de a magyar nemzetet nem.

Egy politikai párt követte el a gyalázatos merényletet s azért nem adhat elégtelt a hivatalos párt.

Szemébe tapadt a szemem,
Mika meg táncra kelt velem,
Milkának a szeme tiszta kék,
Mikor az rám villan: szivem ég.

Milkánaknak sarkon a házok,
Éjjel-nappal ugat kutyájok,
Hadd ugasson ott a kapuba.
Az én Milkám őrzi a kutya.

A Milka anyja bánatos,
A Milka bátyja haragos.
Csak hadd egye őket a harag:
Milka szeret s hozzám hü marad:

A szerb népköltészet igen gazdag, vannak néprománczok, balladák, ép úgy, mint a magyar népköltészetben; sőt egy dologban túl is tettek rajtuk: nekik valóságos népregényeik vannak. — Különösen gyönyörű a »Krajevics Márkó«, a mit ugyan az enyves kezű horvátok ki akarnak tépni a szerb népköltészet könyvéből s magoknak imputálják Krajevics Márkát, pedig ehez még annyi közül sincs, mint a mi Zrinyi Miklósunkhoz. De ha már ők az egész világot, még a történelmet és monda-világot is nagy horvát köntösbe akarják öltöztetni, ezer a szarka természetén mialigba segíthetünk. Lám, mi nem irigyeljük tőlük egy cseppet sem az ő dicső nemzeti hőseit: ama bizonyos gyorslábú Achileuszt, akarom mondani: Jellasicst.

Dr. Benedek János.

raja lepi el a szeremi hegyeket, kik szopogatták a »hegy levét«, vagy pedig a hegyek tövében fűtőlóg »Bierbränerei« ok zavaros produktumait.

Temerini magyar bakák, csajkás kerületi sokaczkok s járeki és ókéri svábok huzatják, fuvatják és veretik a saját nótáikat; a magyarok muzsikán, a svábok dudán, trombitán és a ráczok tamburán.

Tambura mellett járják a szerbek népszerű tánczát: a kolót, mely sokban hasonlít a mi csárdásunkhoz. Ilyenkor aztán felzendül a nóta, melyet olyan szent áhitattal dalolnak, mintha imádkoznának. Egyik legszebb népdaluk — a mit gyakran hallok — a »Milkane peszna«, melynek ritmikus dallama ugyancsak megragadja az ember lelkét. Az utolsó versszakát ide is iktatom:

Milkana majka vrdita,
Milkana bratya lyutita,
To nekaji nek szu jutiti:
Opet ceme Milka lyubiti.

Valami mel'ankólikus, bájos melódiája van ennek a dalnak, melynek hü magyar fordítása körülbelől ez volna:

MILKA DALA.

Mikor mentem a domb oldalon,
Tánczba láttam Milkám, angyalom.
Milka járt szépen, szeliden,
A szerelem lángolt szemiben.

A horvát jogpárt sértette meg a magyar nemzetet, tehát a horvát jogpárton kell venniünk elégtételt!

A szabadelvű párt tegnap este 7 órakor mint tudósítónk táviratozza — értekezletet tartott Podmaniczky Frigyes báró elnökletével alatt.

A zágrábi botrányokról Bánffy referált, s mindenképpen igyekezett azt kicsinyíteni! Az ügy lényegéről állítólag azért nem akart nyilatkozni, nehogy a mai parlamenti válasznak nymbusát előre lerontsa.

Ujabbán Vasas város választotta díszpolgárává Bánffit és Khuen-Héderváryt, s mint hírlík, e példát követik a többi horvát városok is.

A kecskeméti ev. ref. jogakadémia polgársága az aljas zágrábi merénylet tárgyában a többi főiskola hallgatóival egyöntetű eljárást szándékozik véghez vinni.

A polgársághoz ugyanis egy felhívást bocsátott, a mely szövege a következő:

„Polgártársak! Ezer éves alkotmányunkon olyan gyalázat esett, a melyet egy honfiai sziv se hagyhat megtorlatlanul.

Polgárok, testvérek! gyülekezzünk, csatlakozzunk honunk többi főiskoláihoz és méltán adjunk kifejezést abbéli felháborodásunknak, hogy ilyen minősíthetetlen gyalázatot ejtettek Zágrábban, a magyar nemzet azon színbolomán, a melyet ezer év óta a külföld bekében és háboruban egyaránt tisztelni tanult.

Felhívunk tehát mindenkit, a kiből a hazafiai sziv dobog, hogy e feletti határozatunk eldöntése végett tömegesen gyülekezzünk össze a jogakadémia II. sz. számú termében.

A polgárság nevében Bektorisz Lajos joghallgató kérte fel dr. Kovács Pál igazgatót, ki a legnagyobb örömmel engedte át az ifjúságnak az akadémia helyiségét a pénteken este megtartandó gyűlésre.

Tanügy.

A gyorsírást tanulni óhajtokhoz.

Ma már a gyorsírás célját, fontosságát emlegetni felesleges, tudja azt minden művelt ember. Sok a dolog s a mint az utazónak szüksege van a vasútra, a másokkal érintkezőnek a postára, távirtdára, sőt telefonra, úgy annak, kinek sok irni valója van, szüksege van a gyorsírásra, melylyel legalább is ötszörte, sőt ha jól tudja, nyolcszörte rövidebb idő alatt végzi el irni valóját. A Gabelsberger Markovits ezen egyedül élni hivatott rendszer: 1863 óta áll fenn, s ma már 4—5 ezren sajátítják el évenként az ország bimbói a középiskolai tanulók közül önként, minden erőltetés nélkül, pedig meg nem is minden iskolába tanítják s nem mindenütt egyenlő buzgalommal. A helybeli főiskolában is, mint minden évben, úgy most is igen sokan tanulják es sokan vannak kik már tanítani is képesek. Nem ezek érdekében, kik az írás művészetéért minden fáradságot megtesznek, hanem saját érdekében, kik a gyorsírást könnyű szerrel megtanulni óhajtják, hívom fel az illetők b. figyelmét, nem azért azonban, mintha a gyorsírás nehezen megtanulandó volna, hanem azért, mert általában hozzá vagyunk szokva, hogy a betűk szabados alakjára sulyt ne fektessük, mit a magán tanuló öntudatlanul saját veszélyére gyakorol, mert így azt éri el, hogy gyorsírni tud de írása olvashatatlan: míg ha van a ki figyelmeztesse, a ki az utat feltárja, a figyelmet irányítsa, sokkal rövidebb idő alatt célt érni; tehát csekély anyagi áldozatért kevesebb fáradsággal, kevesebb idő alatt jobban megtanulni! Ezen ifjak kik a nagy mester Markovits eszméjéért, hogy a gyorsírás minden művelt magyar ember tulajdonává legyen, semmi fáradságot nem kímélnek, ifjú lelkük egész ideális melegségével csüggenek rajta, magán tanítás esetén is, mivel idejük kevés van es így ingyen nem áldozhatják azt fel 8—12 frtért hajlandók bárkit egy hónapig tanítani, minden nap egy-egy órát adván. Aki ez irányban kérdészködni akar, vagy bármiről akar is tudakozni, mi a gyorsírás körébe esik, sziveskedjek hozzám, vagy a

főisk. gyorsíró együlethez fordulni, en bárkinek is igen szivesen szolgálok felvilágosítással es utbaigazítással. *Medgyesi Károly* okl. gyorsíró tanár.

Uj gimnázium az Alföldön. Békés-Csabán a millenium alkalmából az eddig csak négy osztályú gimnázium teljessé ki fejlesztése érdekében 100,000 frtos alapot gyűjtöttek, melynek felét a társadalom akarja összeadni. Eddig 19 ezer forintnyi adomány van együtt, többen ezer forintot adtak a kulturális célra. Az alapítók negyedrészt a városi felekezetek adják. A mozgalom vezetői számitanak állami segélyre is. Kulturális tekintetben is nagy hasznára lesz a főgimnázium Békés-Csaba városának, mert a magyarosodást nagyban elő fogja segíteni.

Mutató tábla.

Szerkesztőségi hivatalos órák: d. e. 9—12-ig d. u. 2—5-ig.

Kiadóhivatali hivatalos órák: d. e. 6—12-ig, d. u. 1—8 óráig.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön es szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán es szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. tábl. hivatalos órák: a segéd- es kezelő hivatalokban d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6 óráig tartanak. — Az iktató-kiadó-hivatal es az irattár a felekek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon es ünneppnapokon d. e. 10—11 óra közt: **Felülvizsgálati tanács** szóbeli tárgyalásai szerdán, vagy ha szerda ünnepre esik, csütörtökön tartanak meg. Jegyzői iroda a Podmaniczky házban d. e. 9—11 s d. u. 2—3. Jegyzői iroda vezetője az iratokat d. e. 9 es d. u. 4 ó. veszi át.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap es ünneppnapon d. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 es d. u. 3 órák, ünneppnapokon d. e. 11 órák.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket es nyilatkozatokat fölvesz **kedden es pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenthetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Otthona” keresk. akadémia palotájában

Az anyakönyvi hivatalból.

(Házassági bejelentések 1895. okt. 24-én.)

Zaban Endre es Faragó Juliánna.

Németh Dániel es Magyar Ilka.

(Születtek 1895. okt. 24-én.)

Delé Mihály (István ev. ref.)

Prunyi István (Gizella ev. ref.)

László János (Zsuzsanna ev. ref.)

Péntek József (Margit r. kath.)

Palfy Sándor (Sándor ev. ref.)

Grün Benjámin (Gizella izr.)

Tomkó István (Margit ev. ref.)

(Elhalálozások 1895. okt. 24-én.)

Ullmann János (9 hó. r. kath. bélhurut.)

Özv. Szilágyi Józsefné (91 é. ev. ref. aggkör.)

Tamács Róza (2 hó. ev. ref. bélhurut.)

Ujdonságok.

* Isteniszteletek. Folyó hó 27-én vasárnap az ev. ref. templomban az isteniszteletek következőleg tartatnak meg: a nagylemplomban Dicsőffi József lelkész, a kistemplomban Ferenczy Imre s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az Ispóty templomban Csutoros Albert s. lelkész.

* Presbyteri közgyűlés. Folyó hó 27-én vasárnap délelőtt 10 órakor a presbyterium a konzisztoriális épület tanácstermében közgyűlést tart, melyen a folyó ügyek nyerneik elintézését.

* Halottak napja. A budapesti egyetem ifjúsága halottak napját az idén is a szokásos kegyelettel ünnepli meg. Fel kilencz órakor reggel gyülekezik az ifjúság az egyetem előtt s in en testületileg vonul ki a temetőbe. Az egyes sírok szónokait már kijelölték. *Kossuth* Lajos sírjánál *Györky* László a

műegyetemi kör elnöke, *Forinyáknál* pedig *Samassa* Aurél joghallgató fog beszélni.

* Teljes tanácsülés. Ma délelőtt 11 órakor a városháza nagy tanácstermében gróf *Dégenfeld József* főispán elnöklete alatt teljes tanácsülés volt, melyen a hétfői rendkívüli közgyűlés tárgyaira vonatkozólag fejtegettek ki a tanács álláspontját, s egyszersmind a közgyűlés végleges tárgysorozatot állapították meg.

* Jog- es pénzügyi bizottsági ülés. Ma délelőtt 9 órakor a városháza nagy tanácstermében a jog- es pénzügyi bizottság ülésezett. Ez ülésnek egyetlen tárgya a városháza építésének ügye volt. Az ülésen felolvasták a debreczeni első takarékpénztár átiratát, mely szerint a *Hungária* épületét másfél évre, amennyire a város kérte, nem adja bérbé, hanem *1896 május 1-től, 1898 február 1-ig évi 7895 frt bérért*, mert ugy a Hungária most november 1-jétől 1896 február 1-ig üresen állna, mivel a város csak ekkor volna hajlandó elfoglalni az épületet. Az üzletvezetőség ugyanis kész volna új helyiségét a *Dégenfeld-Tisza* házban már most november 1-én elfoglalni, ha azonban most nem foglana el, ugy csak áprilisban költözködhetne át, hogy a téli hurczokodás kellemetlenségei őt meglegyenek óva. A dolog tehát ugy volna az üzletvezetőség vagy november 1-én elhagyja a *Hungária*t s így az épület három hónapig üresen áll, mely veszteséget természetesen a városnak kell megfizetni, vagy pedig várnia kell áprilisiig, mikor az üzletvezetőség véglegesen kihurczokodik. A város hajlandó is lett volna átvenni a *Hungária* épületét már most november 1-től, ha *Havranek* es *Adriány* műépítésszek a részletes terveket es költségvetést, melyet a tanács végzés értelmében november elejéig beterjeszteni tartozik, bemutatja, ugy hogy a pályázatok 1896 január 1-ig kirhatók, s a városháza építéséhez jövő február elsején hozzáfoghatnak. A jog- es pénzügyi bizottságnak kellett volna ma e nagy fontoságu ügyben véglegesen dönteni: A bizottság azonban hosszú es hevesviták után kimondta, — hogy sem a városháza építésének, sem az első debreczeni takarékpénztár átiratának érdemleges tárgyalásába nem bocsátkozik addig, míg *Havranek* es *Adriány* műépítésszek a részletes terveket es költségvetést be nem terjesztik, — mivel a költségvetést kívánja, előbb ösmerni a bizottság.

* Alakuló ülés a városházán.

A mezőgazdasági statisztikát összeíró küldöttség tegnap d. u. *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt tartotta meg alakuló gyűlést a városháza nagytanácstermében. A bizottság megalakult s egyúttal a jövő hét szerda délutánját tűzte ki újabb ülésre, a mikor érdemleges eszmecsere tárgyává teszik azt az utasítást, a melyet a miniszter kibocsátott Ugyanakkor határoznak a felett is, hogy milyen lépéseket tegyenek, mivel a megyékre kidolgozott utasítás alig egyeztető össze a lokális viszonyokkal. A Debreczen városa vonatkozó adatok összeállításának módzataira egy bizottság választott következő tagokkal: elnök *Király Gyula*, továbbá *Szűcs Mihály*, *Vaczy János*, *Rickl Antal*, *Kálmánchey Mór*, *Berényi Gábor*, *Palfy Gábor*, *Szathmáry János* állatorvos es *Marsányi János*. E szűkebb körű bizottság hétfőn es kedden d. u. ülésezik s szerdán d. u. a nagybizottság elé terjeszti tárgyalási eredményét.

* Új rovatunk. Sziveséget váltunk olvasóinknak tenni akkor, midőn új rovatunkat *„Az anyakönyvi hivatalból”* tegnap megnyitottuk. E rovatunk ezután állandó lesz es a legújabb házassági bejelentéseket, házasság kötéseket, születéseket es halálozásokat meg fogja benne találni olvasó közönségünk. Hisszük, hogy e rovatunk csak növelni fogja a lapunk iránt naponként fokozódó érdeklődést.

* A gyermekek vallása. A vegyes házasságot kötő férj es nő a törvény értelmében fel vannak jogosítva arra, hogy születendő gyermekeik vallását illető előre egyeztetet kössenek egymás között. Az első ilyen egyezés ma történt meg városunkban. *Fritsch Károly* róm. kath. vallásu, kereskedő es jegyese *Czeglédy Erzsike* k. a., *Czeglédy Gyula*

helybeli tekintélyes polgár és földbirtokos ev. ref. vallású leánya, a polgármester előtt írásban letett egyezsége lepte arra nézve, hogy születendő gyermek nem különbség nélkül az anya (ev. ref.) vallását fogják követni.

* **Keresztény-szidó-házasság.** A nagyváradi anyakönyvezetői hivatalban tegnap délelőtt kötötték meg az első olyan vegyes házasságot, melyet a szabályszerű kihirdetés előzött meg. *Tisz* Rudolf róm. kath. vallású cs. és kir. őrmester kötött házasságot az izr. *Gottlieb Szerénával*. Tanuk voltak: *Münich József* huszár főhadnagy a vőlegény, és *Sarkadi Ignác* városi hivatalnok a menyasszony részéről. — A házasfelek megegyeztek, hogy gyermekeiket a róm. kath. vallásban fogják nevelni.

* **Zárszámadások jóváhagyása.** Debreczen sz. kir. város házi és alapítványi pénztárának 1894 évi zárszámadásait a belügyminiszter tegnap érkezett leiratával jóváhagyta. — A vagyon leltára nézve azonban több észrevételt tesz és különféle felvilágosításokat kíván.

* **Népfőlközlő szemlék.** Ma kezdődtek meg a *Pavillon* laktanyában a népfőlközlési ellenőrzési szemlék. A szemléken, melyek 4—5 napig valószínűleg el fog tartani, a polgári hatóság részéről *Simonffy Gyula* főszámlásbiztos, t. tanácsnok elnököl. A mai szemlén is már sok népfőlközlő nem jelentkezett.

* **Gróf Károlyi Gábor emléke.** A fővárosi demokrata kör gyászünnepélyt rendez az elhunyt gróf *Károlyi Gábor* emlékére. Az ünnepélyt vasárnap délelőtt tartják meg a Vigadó nagytermében. Az előköszeg nevében dr. *Vássonvi Vilmos* tart megnyitó beszédet; *Eötvös* Karoly országgyűlési képviselő emlékbeszédet mond. Majd *Bakó László*, a nemzeti színház tagja szavalja el *Palágyi* Lajosnak ez alkalomra írt költeményét, végül pedig dr. *Silberstein-Eötvös* Adolf, az elhunyt volt iskolatársa olvassa fel visszaemlékezéseit, gróf *Károlyi Gábor*ról. Az ünnepélyre a demokrata kör meghívja a czeplédeket is, mint a bolgolyt választóit.

* **A tüzoltó laktanyából.** Vasárnap délután szép idő esetén felszentelik a tüzoltó laktanyában épült új mászótoronyt. — Nagy mászó és oltási gyakorlatot szándékoznak ekkor tartani a tüzoltók. Ez alkalommal említjük meg, hogy *Publik Ernő* h. főparancsnok legközelebb a nagy Magirus-letrárat egyik városi tornyon fog mentési és oltási gyakorlatokat végezni.

* **A kis lottó korlátozása.** A hivatalos lap egyik utóbbi száma a pénzügyminiszternek egy rendeletét közli, mely szerint a magyar szent korona országában a linzi, gráci és lembergi számlottóhuzásokon való játszást 1895. évi december 21-ikével beszünteti. Egyidejűleg az osztrák pénzügyminiszter az összes magyarlottóhuzásokra beszünteti a játékokat Január elsejétől kezdve tehát Ausztriában nem lehet magyar huzási helyeken játszani, ellenben Magyarországon a legnevezetesebb és legkedveltebb négy osztrák huzási helyre, a brünni, bécsi, prágai és trieszti lottóhuzásokra tovább is lehet játszani.

* **Ismétlő oktatás.** Tisztelettel értesitem mindazon izr. szülőket, a kiknek ismétlő oktatásra köteles gyermekük van hogy a debreczeni izr. elemi iskolában f. hó okt. 28-án megkezdődik az ismétlő oktatás. Beiratkozhatnak az izr. elemi iskola épületeiben (Kis-ujteza) *Lippe* József tanító úrnál f. hó 27-től azaz vasárnaptól kezdve minden nap délelőtt 9—10-ig. Dr. *Kardos Albert* az izr. elemi iskola igazgatója.

* **Difteritilis H.-Böszörményben.** Hajdu-Böszörményben a gyermekek rémes betegége, a difteria feltartóztatlanul grasszál. Hajdu-Böszörmény összes iskoláit tegnap az alispán bezáratta bizonytalan időre. A vármegye járványbizottsága konstataulta, hogy a város minden részében nagy mértékben inficiálva van, a minek oka az, hogy a betegség jelentkezésekor nagyon enyhé övintézkedéseket tettek.

* **A „Nagyváradi” jubileuma.** A magyar vidék legrégebbi organuma, a „Nagyváradi” politikai napilap, ez év október 27-én

ünnepi megalapításának 25-ik évfordulóját. A jubilaris ünnepélyen találkozni fognak az egymást alig ismerő vidéki hírlapírók és esetleg megvetik ezuttal alapját a már régen óhajtott vidéki hírlapírói szervezés eszméjének.

* **Ügyvédi, bírósági és végrehajtási nyomtatványok, u. m.:**

Rendes értesítvény,
Értesítvény haszonbérletről,
Kielegítési biztosítási jkönyv,
Kézbesítési iv,
Felhívás (tulajdoni igény érvényesítés),
Árverési hirdetés,
Végrehajtási jegyzőkönyv,
Rendelvény,
Árverési jegyzőkönyv

100 ivenként 80 krért folyton kapható **Hoffmann és Társa** könyvnyomdájában, a főpostával szemben.

Táviratok. Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Bpest, okt. 25-én. A képviselőház ma d. e. 10 ó. tartotta ülését a képviselők és a közönség rendkívül nagy érdeklődése mellett, *Szilágyi* Dezső elnök nyitotta meg az ülést melynek a legérdekesebb, a legizgatóbb részét a zágrabi merénylet ügyében a miniszterelnökhöz intézett interpellációkra való válasz képezte.

Bánffy kijelentette, hogy mindenütt ő Felsege mellett volt, míg a zágrabi ünnepek tartottak, azért, hogy a törvényes jogviszonyt mely Magyarország és a horvát tartomány közt létezik, kellőképpen dokumentálja.

— Utunkban — ugymond — láttam magyar zászlót százat is, ezret is. (Közbeiktatások)

— Szinvak volt!
Zágrábban azonban megvalija, sajnos, de nagyon kevés magyar lobogó! látott. A diadal kapun volt ugyan magyar zászló s igaz az is, hogy a horvátok le akarták onnan szedni, de az nem történt meg, mert megakadályozták.

— Az egyetemi subanczok — mondja tovább — nem is zászlót égettek el, hanem csak három különféle színű rubadarabot, (harsogó kacaj) melyek történetesen (?) a magyar lobogó nevét viselték.

Erre a fura és neveltséges bizonyításra óriási kaczagás tört ki.

— Szégyelje magát! Ilyeneket beszélni! — hallatszott a szélsőbal padsorairól.

Bánffy kijelenti, hogy a közvélemény elítéli a zágrabi egyetemi ifjakat. Ő intézkedett már a dologban s kerülhellenül megbünteti a tetteseket. Ha a zászlót középpületről vették volna be, úgy ünnepélyesen vissza helyeztette volna, de ez nem történt.

Magyarországon is történt már több zászlósértés, s mindannyiszor a büntető törvénynyel lettek megtorolva az ilyen esetek. Ne kívánjuk tehát Horvárországon se más büntetést.

A király kéziratában teljesen elégnék tartja *Bánffy* ama eléggé ismeretes, korholó kifejezést,

A miniszterelnök erre a kijelentésére felzúgott jobbról az éljenzés, melyet azonban tulszárnyait a szélsőbal gunyos zsiviója.

Utána *Josipovich* Lare, horvát-szlavon miniszter felelt *Pázmándy* Dénes multkori kérdésére, s válaszában kijelenti, hangsúlyozza hogy korvát nemesség nem létezik, csak magyar nemesség. Azután *Kossuth* Ferencz dicséretét melegen megköszöni *Josipovich*.

Szilágyi erre öt percze a gyűlést felfüggeszteni a ülést.

Szünet után *Apponyi* Albert gr. beszélt, s az ellenzék nagy lelkese, éljenzése közben kimutatta hogy *Bánffy* érvelésével, vagyis inkább bujkálásával minden képpen ki akar térni a kérdés határozott irányára elől s interpellációjára adott válaszában minden áron devolválni akarta a zágrabi gztett közjogi jelentőségét.

Bebizonyítja, hogy *Bánffy* azt akarta,

hogy mi, magyarok, megtagadjuk nemzeti érzésünket, de ő (*Apponyi*), mint *első tiltakozás* itt áll!

Perczekig tartó éljenzés és frenetikus taps kísérte *Apponyi* szavait, melyekre *Bánffy* válaszolt.

Apponyi Albert viszonzválasza után *Kossuth* Ferencz, *Pázmándy* Dénes beszéltek még nagy lelkese, közben *Bánffy* ellen.

Kossuth Ferencz elítéli a miniszterelnök eljárását, hogy mikor a király jelenlétében gyalázták meg a magyar zászlót, csak ilyen hitvány elégtételt tud nyújtani! *Leke* mélyből sajnálja, hogy ilyen nagy, nemzeti bántalomra sem tudtak a pártok közös erővel eljárni. Nem veszi tudomásul a miniszterelnök válaszát.

A szolgálakü tő bég mindazonáltal tudomásul vette a miniszterelnök válaszát.

Nagy hideg Fiume környékén.

Budapest, okt. 25. (A „Debreczen” eredeti távirata.) Távirati hírek szerint Fiume-megyében a kemény hideg folytán öt ember megfagyott.

Elégtétel a szerb zászlónak.

Bpest, okt. 25. (A Debreczen ered. táv.) Zágrából jelentik, hogy a szerb ellenes tünteteket már megbüntették, de a magyar zászló megsértéseért befogottakat még nem.

A riporter álma.

Hideg, borús őszi délután volt. A fellegek mögött csak olykor-olykor bujt elő a nap villogó bágyadt sugaraival.

A szerkesztőségben csend, néma csend honolt. A riporternek kívül nem volt már lakója. Az is bánatosan ült egyik sarok asztalnál, tenyerébe hajtva fejét.

... Gondolkozott, de hogy miről, nehéz volna kitalálni.

Lehet, elképzelte magának azt az időt, midőn mint szerkesztő gondtalanul fogja élni világát. Dolgozni keveset fog, annál többet veszekedni a szerzőkkel, a sajtó hibáért, a munkatársakkal hanyagságuk miatt, a riporterrel lassúságok, éhletlenségük miatt, hogy nem tudnak semmi hírt hozni, pedig egész nap a várost járják. Hej, mikor ő riporter volt, milyen másképpen volt ez. Alig lépett ki a szerkesztőségből, már tele volt a zsebe friss hírrel, mire visszakerült annyira felgyűlt, hogy nem győzte leírni.

Szerették is ám őt. A szerkesztője lelke fiamnak szólította mindig, a kiadó minden hónap elsején feljebb emelte a fizetését egy koronával, csak ne hagyja ott őket. Hajh! milyen másképpen is volt az akkor! Most a fiatal ember sem olyan fürge, eleven, mint abban az időben!

... De ime a szerkesztőség megelégnél. Siró asszonyok, ujjongó gyermekek, lármázó férfiak töltik meg. Lármájuktól visszahangzik az egész környék. Ő pedig, mintha az utcáról nézné e jelenetet. Hallja a jajgatást, vijjogást, lármát.

— Szegény Jani!
— Ni az istentelen! már megfojtja...
— Ne hagyj magad.
— Ni már a kést is elővette.
— Jaj lelkem! Mindjárt meghal.
— Édes anyám! Édes anyám! Pista! Ne menj oda!

— Rendőr!!
— Már beledöfte!
— Jön a segítség!
— Mit bámulsz, mért nem segítenek annak a szerencsétlennek?

Szeretne oda menni, de nem tud. A kíváncsiság, az újság, a hírszerzés ösztönzi. Megpróbálja, kétszer, háromszor, de nem tud egy lépést sem előre tenni, utját állja a tömeg.

Kér-könyörög, mindhasztalan.
Gorombáskodik, — még kevesebb sikere van. Erőszakhoz folyamodik. Neki ront a tömegnek. Igénybe veszi öklét, könyökét, botját. Egy pár előtte állót oldalba taszít, azok megfogják, huzzák visszafelé.

Kétségbeesésében összeszedi mindenerejét. Egyet ránt magán...

... Óriási csörömpölés. Ijedten ugrik fel helyéről. Csend van, felhomályosodik az ablakon. A feldöntött tintartó tartalmában egy légy döngicséli hatyu dalát.

Megtörli szeméit, egyet nyújtózik s könnyebben sósájtja:

— Csak álom volt!

Ultimó.

Színház.

Delila.

Debreczen, okt. 24.

Végre! Anyi aesthetika ellenes merénylet után ma este végre egy poétikus szép darab, Feuillet Octav Delila, a b. Csepregy Ferencz remek fordításában került előadásra. A közönség szinte megkönnyebbülten lélezett föl a mai darab tisztultabb légkörében. Feuillet darabja rendkívül gazdag érdekesítő bonyodalomban, és e bonyodalom minden szála a legnagyobb művészi ügyességgel van egybeesztve; nem csoda tehát, ha a nézőtér az egész est folyamán kellemes varázslat hatása alatt volt. Több ilyen szíveséget is tehetne Tiszay ur a debreczeni nemesebb izlésű publikumnak.

Az előadás a meglevő erőkhöz mérten teljes sikert mutatott föl. Klenovics (Rosawein zeneköltő) az első felvonásban vidám könnyed és helyes játékával igen jó hatást tett, de a szenvedő szereprészletben már sok sok hamis szint mutatott ábrázolásában. Ugy látszik, hogy ő inkább a boldogságra van inspirálva. Egész szerepében jó alakot mutatott Szalmáry (Carnoli lovag); de különösen szép volt a harmadik felvonásbeli szereplése. Hevesi Sertorius mester megható, ideálisan naiv alakját jellemzően domborította ki a *Bogyó* (Már ha, Sertorius leánya) is értékes, kedves, megható alakításával tünt ki. De mindnyájuknak jóval fölül emelkedett Klenovicsné Szeremi Gizella asszony, a ki Leonora hercegnő nehéz szerepében ma este oly teljes és fényes sikert aratott, a melyre méltán büszkék lehetünk. Az ő kiemelkedő játéka szinte hátrányára volt az összehatásnak, a mely a szereplők minden jó igyekezte dacára sem bírt az ő színvonaláig felemelkedni.

A mai est sikereért mindazáltal sokat megbocsátanánk a mult hibáiból, ha ezentúl színházunkban az örök szép cultusza állandó áldozokra találna.

Sport.

A londoni lóverseny. Londonból szomorú hír érkezett. A legjobb futó magyar ló, *Tokió* vereséget szenvedett. A sportvilágban nagy az elkeseredés. Azt beszélik, hogy budapesti sport körök mintegy *kétszáz ezer* forintot vesztettek Tokióval. A London newnarkesi versenyen különben az első cambridgeshirei díjat Mr. F. Luscombe „Markó”-ja nyerte; a második Mr. W. Johnstone „Best-Man”-ja, harmadik Lloyd ezredes „Count Schlomberg”-je volt. Tokió így még helyre se jött be.

Törvényszék.

Jenő főherceg váltója. *Szeless* Etelka pere közeledik a befejezéshez. A fogásban ülő szép asszony ugyan még mindig azt állítja, hogy a váltót Jenő főhercegtől kapta. Borkovszky-Dunio grófnak az örültek házából való kiszabadítására, de a főherceg, kit az olmtüzi törvényszék elnöke ez ügyben kihallgatott, azt vallotta, hogy Szeless Etelkának sem a gróf kiszabadítására, sem más célra *nem adott sohase pénst, se váltót.* Most meg csak néhány vidéki tanu kihallgatása van hátra, aztán az iratok átkerülnek indítványtételre az ügyességhöz.

Közgazdaság.

Sertéspiaccz.

Budapest-Kőbánya, 1895. ok t. 24.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban) 4—57—krig. 2. Óreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) 54—57—krig. 3. Fialat nehéz (páronként 326 klgon felüli sulyban) 54—55—krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg, sulyban 54—55—krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) —.——krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kgon felüli sulyban) —.—krig. 7. Közép (páronként 220—280 klg, sulyban) —.—krig. 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) —.—krig. — III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 53—54—krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 53—54—krig. 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) —.——krig. Sertés létszám 1895. év okt. hó 22. napján volt készletben 4727 db. 1895. okt. évi hó 23. napján felhajtott — darab. 1895. évi okt. hó 23. napján elszállított 557 db. 1895. évi okt. 24. hó . napjára maradt készletbe 4178 db. a hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

A sertésorbáncz gyógyítása. A sertésorbáncz ellen legújabbán alkoholt használnak. Két vagy három pohárka közönséges palinkát egy liter tejbe öntenek és a sertés mohón nyeli. A sertés nagysága szerint negyediternyi adag is vehető, néhány nap mulva azonban felére redukálják ezt a mennyiséget. Az így kezelt sertések tulnyomó része meggyógyul. A szernek különben preventív hatása is van.

Szerb sertések behozatala. A földmívelési miniszter a szerb sertéseknek korlátozott számban való behozatalát holnaptól kezdve ismét megengedte s rendeletben tudatja, hogy a behozott sertések a kőbányai állami sertésvesztőgőzben kitöltendő nyolcz napi megfigyelési idő letelte után, az általános állategészségügyi föltételek, illetőleg a sertésforgalom szabályozása tárgyában fennálló rendelet megtagrása mellett, a belföldön szabad forgalom ba jöhetnek.

CSARNOK.

Kölcsey Parainesise a középiskolában.

Irta: dr. Gulyás István. 6.

(Folytatás.)

Kölcsey, ki ismerte a gondolkozás történetét, ismerte különösen a görög filozófiát, a melyről tanulmányt is írt, — de nem tudta maga sem meghatározni, hogy az ő fájdalma melyik kategóriába sorolható, ezért nevezte azt cinikus epikureismusnak, vagy epikureusi cinicizmusnak.

Alkalomszerűleg, leveleiben, értekezéseiben tett egyes nyilatkozataival is azt árulja el, hogy ő kizárólag egyik felekezethez sem tartozik.

Egyszer az epikureusi férfias lemondást dicséri, a mint azt Bayle tanítja; máskor mint a Parainesiben is, a stoikus nyugalmat tartja szabad emberhez méltónak; néha pedig a legkétségbeesettebb pessimizmus tör ki belőle, minek legtisztább kifejezése a Vanitatum vanitás cz. költeménye.

Legkevésbé volt híve, követője a stoicizmusnak, bár leginkább az szeretett volna lenni.

A görög és római klasszikusok mellett eszményképe Goethe volt; ugyanaz a lesújtó fájdalom nyomta lelkét, mely a Faustban és Goethének más tragédiájában oly megrázó erővel nyer kifejezést. Azért vonzódott annyira Goethehez; de mert nem volt világfi, mint az, nem ismerte az emberi életet igazán ezer, meg ezer változatában, apró örömeivel és csalódásaival; nem tanulta meg tapasztalásból, mint lehet az embernek még család-

saiból is vigasztalást merítenie: nem is tudta elérni soha azt a fenséges nyugodtságot, mely Goethének legmélyebb fájdalomán is előmlik.

A rómaiak közül Cicerót, a németek közül Goethét lelki rokonsága mellett még azért is bánta, tisztelte, mert azok nem szobatudósok, nem levegőbe építő theoretikusok, hanem a gyakorlati élet emberei voltak. S mégis ő maga úgy fél a nyilvánosságtól, úgy nem mer kijelenni a kinzó magányból.

Nem érez magában sem erőt, sem kedvet, hogy bámult „példányait” kövesse a gyakorlati élet terére is. S mikor végre szerepelni kezd is, nem a maga jóságából teszi; bárájai unszólása, a körülmények kényszerítő ereje ragadjak bele a nyilvánosságba, az életbe.

Az a gondolat, az a szilárd meggyőződés, hogy az egyes ember élete semmi, muló buborék a mérhetetlen oceánban; az egyének a világegyetem végtelen-égéhez mért parányisága, e végtelenség felé törekvése és tehetetlensége megbénította akaraterejét, visszariasztotta a küzdéstől, téltelenségre kárhoztatta.

Csak mikor 1815-ben végre fellép, kezd enyhülni, felengedni ez a fagyasztó zsidbadság s kezd erősödni lelkének az a másik fele, mely őt a földhöz kötötte: a szeretet.

Mikor érzi, tapasztalja, hogy az embernek parányiságához mérten meg van a maga hivatása s hogy ennek a hivatásnak lelkiismeretes betöltése a melegegedésnek, a boldogságnak bár muló örömet biztosítja: lassankint szelidül fájdalma, barátai támogatása mellett bele-belemerül az élet harczába, előbb irodalmi, majd politikai téren is.

1815. írja Szemerével az Ellenmondolatot; 1813. indítja meg Recenzióit a Tudományos Gyűjteményben Kiss János, Csokonay és Berzsenyiről; költeményeket ír az akkor fennálló irodalmi folyóiratokba; eszterikai értekezéseket közöl Szemeré Elet és Literaturájában; 1829. Szatmármegye tiszteletbeli aljegyzőségét, 1832. a főjegyzőséget és a követséget fogadja el. Mint ilyen működik közelmérés mellett 1834-ig.

Rész vesz azon theologiai, helyesebben egyházpolitikai mozgalomban, mely a különböző vallásfelekezetek egyesítésére törekedett, bár eredmény nélkül. S különösen ez a pont az, hol emberszeretete, nemes idealizmusa legnagyobb fényben tündöklök.

Igaz ugyan, hogy idealizmusa tulságokra ragadja, igazságtalan ítéleteket csal ajkaira az egyháztörténeti események brálatánál; a reformációt azon történetek közé sorolja, melyeket kikerülni és megváltoztatni, mint sok más revolúciót, nem lehetett; de az emberiségért gyuladó szív mélyen szenved az általa okozott sebben, mezt az áldozatok temérdekkei valának; s a cultura, mely a reformációnak következeiseiben számláltatik, hátravetettelt; tartományok pusztultak el; s a közép nem nyert egzebet, (ha valamit nyert) a hierarchianak mas alakra változásánál. (Ezen ítéletben nagy része van a romantícizmusnak is, mely, mint tudjuk, a római egyház feltetlen tiszteletére vezette követőt.

De az ő gondolatát, érzését az a magasztos felfogás vezette, melyet Lessing Bölcs Náthánja a gyűrűről mnndott meséjében oly szépen juttatott kifejezésre.

Ez a felfogás mondatta véle a „Törédékek”-ben a következő szavakat:

„Mindazon gondolatok közt, melyeket phantasiám igéző szépséggel szokott meggazdagítani, engemet egy sem nyihit úgy, mint az elszakadt religioi secták egyesüléséről való gondolat. Mennyi sérelmei az emberiségnek, mennyi gyölölség, utálat, csufolás és üldözés lennének semmivé!”

(Folyt. köv.)

A szerkesztő postája.

Ujvidék. Dr. Benedek János. Fogadd becses küldeményeidért — a folytatásokat várva-várom — szíves köszönetemet. Istenben bízva vállalkoztam a nehez küzdelemre. Neked is erőt és kitartást kívánok. A kiadó Évatalban intézkedtem.

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi buza márcz.—apr.-re	670.—91.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	63.8—
Őszi zab	—
Tavaszi zab	5.97—
Uj tengeri május—jun.-ra	4.58—

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—apr.-re	7 29—
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.69—
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.33—
Tengeri máj-jun.-ra	489.—

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 22. Páros bérlet. 22.

1895. Szombaton okt. 26-én.

Szokimondó asszonyág.

(Madame saus-géne)

Színmű 1 előjáték és 3 felvonásban Irta: Sardou Viktor. Fáy J. Béla (Rendező: Hevessy. Az új jelmezek id. Püspöky Imre főruhátárnok felügyelete mellett készültek.

VASUTI MENETREND.

1895. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:

Budapest-felé	gyorsvonat	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé ¹⁾	délután	3 ó. 48 p.
	minden kedden déli	12 ó.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
	éjjel	3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel	5 ó. 15 p.
Miskolcz—Kassa felé ²⁾	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz—Kassa felé ³⁾	este	8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-U.—Kassa felé d. u.		4 ó. 02 p.
H.-BössörményB.-Szt.-M. felé máv-ról	reggel	5 ó. 48 p.
	vásártérről	6 ó. 04 p.
	máv-ról	délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről	4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról	reggel	5 ó. 00 p.
	vásártérről	5 ó. 13 p.
Ohat—Kócs—Polgár felé máv-ról d. e.		4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u.	4 ó. 22 p.
Derecske—Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.		4 ó. 17 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.
²⁾ Közvetlen kocsi jun. 15-től szept. 15. Kassára
³⁾ Közvetlen kocsi Miskolczon át Budapestre.

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v.	délután	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p.	sz. v. este	8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 p.	reggel	5 ó. 45 p.

Debreczenbeérkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p.
	gyorsvonat	este 7 ó. 09 p.
	éjjel	7 ó. 41 p.
N.-Várad-P.-Ladány	reggel	2 ó. 40 p.
Gsak P.-Ladánytól	reggel	4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p.
	délután	12 ó. 16 p.
	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este	7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel	8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este	7 ó. 40 p.
B.-Sz.-M.—H.-Bössör. felől vásártérre	reggel	8 ó. 09 p.
	máv-ra	9 ó. 17 p.
	vásártérre	este 6 ó. 35 p.
	máv-ra	este 6 ó. 41 p.
F.-Abony felől vásártérre	délután	5 ó. 21 p.
Füzes-Abony felől r. felől vásás		5 ó. 30 p.
	m. á. v.-hoz	5 ó. 30 p.
Ohat—Kócs—Polgár	vásártérre	reggel 7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz	3 ó. 18 p.
Derecske—Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u.		3 ó. 18 p.

¹⁾ Közvetlen kocsi Bp-ről Miskolczon át.
²⁾ Közvetlen kocsi (jun. 15-től szept. 15.) Kassáról.

Nyiltér.

Dr. Engel Ignácz

orvos, szülész, sebész-tudor és nőgyógyász

Biharvármegye tb. főorvosa

lakik: Miklós-utca 1909. sz. saját házában.

Rendel: d. e. 8—10, d. u. 2—4-ig.

Országos vásár.

A margittai (Biharmegye) országos vásár november hó 6. 7. és 8 napjain tartatik meg. — November hó 6. és 7-én barom-vásár 8-án pedig kirakó-vásár.

Ranunkel Henrikné

főtér 1711. számú házában

egy udvari emeleti lakás

mely áll: 5 szoba, konyha, kamara, pincze és padlásból

k i a d ó.

ELSŐ DEBRECZENI

paplan-gyár

Debreczen, Széchenyi-utca.

Paplanok, mádraczkok

mérték szerint

gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Népszerű, könnyen terjeszthető élet-biztosítási intézmény nyolcz megyére terjedő debreczeni

főügynöksége

betöltendő Ajánlatok. — csak oly jelentkezők részéről, a kik nagy üzlet szerzésére képesítve érzik magukat „Tetterő 4000” jelige alatt **GOLDBERGER A. V.** hirdetési irodájába Budapest, Váci-utca 9. sz. czimzandók. (413.)

211.

Az „István” gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK ARJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL

Készpénzfizetés mellett, szákkal együtt:

A Asztali dara nagyszemű	100 kiló	13.20
B Szinte » aprószemű		12.80
C Királyliszt		12.80
1. Lángliszt kivonat		12.—
2. Elsőrendű zsemlye liszt		11.40
3. Zsemlye liszt		11.—
4. Elsőrendű kenyér liszt		10.60
5. Közép kenyér liszt		10.20
6. Kenyér liszt		9.60
7. Barna kenyér liszt		7.60
8. Takarmány liszt		5.80
11. Fipom korpa szákkal		4.—
11. " " száknélkül		3.80
12. Durva korpa szákkal		3.60
12. " " száknélkül		3.40
Csirke buza száknélkül		3.20

A szákok súlytartalma, tetszőleg tisztá súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogramm.

7. és 8. szám 70 " "

11. és 12. szám 50 " "

Debreczen, 1895. okt. 25.

„Kegyelet” temetkezési intézet

Debreczenben, Tisza-palota kenyér-piac.

(Fodor József volt helyiségébe.)

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmét felhívni ugyan felszerelt polgári és dísztemetkezési intézetemre, mely a mai kor kívánalmához képest van berendezve. És az eddigi árakat 30% kamattal szállítottam le.

Ugy hogy egy eddigi 30 frtos	temetés most	21 frt.
egy » 60 »	» »	42 »
egy » 200 »	disz temetés most	140 »
egy » 400 »	» »	280 »
egy » 500 »	1. oszt. gála »	350 frt.
egy báronyos temetés	70 frttól feljebb.	

A midőn a n. é. közönség figyelmét felhívom arra a körülményre, miszerint a versenynek szabad tért engedjenek, mert ez csakis a n. é. közönségnek előnyére van, felkérem előadandó szomorú eset bekövetkeztével, hogy becses bizalmukkal megtisztelni, a tiszta valóságról és eljárásomról meggyőződni sziveskedjenek.

Kérve a n. é. közönség bizalmát és támogatását, biztosítom a legszolidabb, pontos, figyelmes rendezésről és kiszolgálásról

teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula,

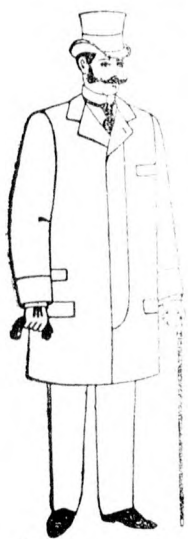
Sirkoszoruk 50 krtól kezdve minden árig kaphatók a legszébb kivitelben.

Az ország legnagyobb és legrégebb
férfi-, fiu- és gyermek-

RUHÁK RAKTÁRA

fennáll egy félszázad óta.

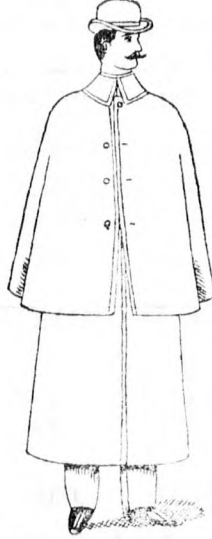
Az 1895-6-iki őszi és téli idény újdonságai:

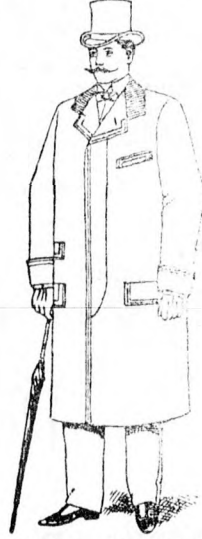
Őszi felöltő
11 frt
és feljebb.

Öltöny
13 frt 50 kr.
és feljebb.

Utazó köpeny
17 frt
és feljebb.

Téli felöltő
18 frt
és feljebb.

Gyermek
Costüm 5 frt
és feljebb.

NEUMANN M.

Debreczen, főter, a főposta átellenében.

Az üzletház elvei: Lelkiismeretes kiszolgálás, szigoruan megállapított és minden da-
 rabon **feltüntetett határozott árak.**

Saját raktárak:

Budapest: IV.: Muzeum-körut 1.
 Bécs VI.: Mariahilferstrasse 35.
 „ IV.: Wiedner Hauptstrasse 8.
 „ I.: Kärthner-Strasse 31.
 Nagy-várad: Bémer-tér, kishídfőnél,
 Léway-ház.
 Temesvár: Belváros, Hunyady-u. 64
 Belgrád: Fürst Michael-Strass 4.

Fiume: Corso 497.
 Ujvidék: Grand Hotel mellett.
 Sofia: Alexanderplatz 1.
 Triest: Via Ponto Rosso 1.
 Zágráb: Ilica 6. Grand-Hotel.
 Sarajevo:
 Kragujevac:
 Nisch: stb., stb